

RTU studiju kurss "Kuģošanas drošība"

0J000 Latvijas Jūras akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	JA0064
Nosaukums	Kuģošanas drošība
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Juris Pempers - Docētājs
Mācītbspēks	Artūrs Zuts - Profesionālās izglītības skolotājs Juris Žurbins - Profesionālās izglītības skolotājs Raitis Rožkalns - Profesionālās izglītības skolotājs Normunds Jansons - Docētājs
Apjoms daļās un kredītpunktos	3 daļas, 8.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	<p>Studiju kurss ir izstrādāts atbilstoši STCW konvencijas kodeksa A-II/1 un A-II/2, kā arī ņemot vērā attiecīgās VSIA "Latvijas Jūras administrācija" jūrnieku reģistra standartprogrammas un IMO paraugkursu „Elementary First Aid” Nr.1.13, “Proficiency in Personal Survival Techniques” Nr. 1.19, IMO Model course 1.20 „Fire Prevention and Fire Fighting” Nr.1.20 „Personal Safety and Social Responsibilities”, Nr.1.21, “Security Awareness Training for Seafarers with Designated Security Duties”, Nr.3.26, “Proficiency in Survival Craft and Rescue Boats other than Fast Rescue Boats” 1.23, “Advanced Training in Fire Fighting”, Nr. 2.03, “Medical First Aid” Nr. 1.14 rekomendācijas un citus saistošos normatīvos dokumentus.</p> <p>Pēc katra mācību kursa (jūrnieku mācību kursu programma) sekmīgās apgušanas persona saņem valsts atzītu prasmju apliecību vai dokumentāru apliecinājumu un kuras apgušana ir nepieciešama kvalifikācijas piešķiršanai saskaņā ar 2005. gada 22. novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 895 "Jūrnieku sertificēšanas noteikumi" prasībām (https://likumi.lv/ta/id/123870).</p> <p>Īstenošana notiek saskaņā 2015. gada 15. decembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 710 "Jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu sertificēšanas, īstenošanas un uzraudzības noteikumi" (https://likumi.lv/ta/id/278793) prasībām un saskaņā ar mācību kursu programmām, kas saskaņotas ar Latvijas Jūrnieku reģistru.</p>
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	<p>Studiju kursa mērķis ir nodrošināt iespēju studējošiem iegūt zināšanas, izpratni un prasmes, lai tie spētu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdzīvot jūrā, kuģa atstāšanas gadījumā; - līdz minimumam samazināt ugunsgrēka risku un saglabāt gatavību, lai reaģētu ugunsgrēka avārijas situācijās; - dzēst un likvidēt ugunsgrēkus; - nekavējoties rīkoties nelaimes gadījumā vai cita veida situācijā, kad vajadzīga neatliekamā medicīniskā palīdzība; - pildīt avārijas procedūras; - veikt profilaktiskos pasākumus, lai novērstu jūras vides piesārņošanu; - ievērot darba drošības tehniku; - veicināt savstarpējo komunikāciju uz kuģa; - veicināt labu cilvēcisko (sadzīves) attiecību uzturēšanu uz kuģa; - izprast un pieņemt nepieciešamās darbības noguruma kontrolei; - ievērot kuģa aizsardzības principus; - prast vadīt kuģa glābšanās līdzekļus; - sniegt pirmo medicīnisko palīdzību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgas literatūras studijas. Saskaņā ar individuālo uzdevumu studējošie patstāvīgi sagatavo prezentāciju un izklāsta sagatavoto materiālu pārējai auditorijai.
Literatūra	<p>Obligātā / Obligatory:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SOLAS Convention, as amended <p>Papildu / Additional:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LSA Code 2. FSS Code 3. MARPOL Convention 4. ISPS Code 5. International Medical Guide for Ships 6. Code of Safe Working Practises for Merchant Seafarers <p>Citi informācijas avoti / Other sources of information:</p> <p>Safety and survival at sea Dag Pike Cilvēka izdzīvošana aukstā ūdenī - Jūras spēku Krasta apsardzes dienests. First Aid and Medical care on board. Jon Richardsen. According to the STCW – code A-VI/4. 1 and 4-6 Safety and security at sea – resource materials The Captains guide to liferaft survival Captain Cargal Michael Rushbrook`s fire aboard 3rd edition Frank Rushbrook Guideline for the development of shipboard marine pollution emergency plans 2010. edition The maritime progress book 2006 Imo symbols ILO Maritime labour convention 2006 www.imo.org www.ilo.org www.likumi.lv www.lja.lv</p>

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
I daļa	1	3	1	3
1. „Izdziņošana jūrā” (A-VI/1-1)				
1.1.Ievads. Ārkārtas situācijas				
1.2.Glābšanas līdzekļi	2	0	2	0
1.3.Glābšanas peldlīdzekļu aprīkojums	1	0	1	0
1.4.Individuālo glābšanas peldlīdzekļu izvietojums uz kuģa	1	0	1	0
1.5.Izdziņošanas principi	8	0	8	0
2. „Ugunsdrošība un cīņa ar uguni” (A-VI/1-2)	2	0	2	0
2.1.Ievads, Drošība un pamatjēdzieni				
2.2.Ugunsgrēku izcelšanās risku samazināšana	2	2	2	2
2.3. Pastāvīga gatavība un spēja rīkoties ugunsgrēka gadījumā	2	0	2	0
2.4.Ugunsgrēka dzēšana un likvidēšana	9	0	9	0
3. „Pirmās palīdzības pamati” (A-VI/1-3)	1	2	1	2
3.1.Pirmās palīdzības sniegšanas principi uz kuģa				
3.2.Cilvēka ķermeņa uzbūve un funkcijas	1	0	1	0
3.3.Cietušās personas novietošana drošā pozā	1	0	1	0
3.4.Cietušais bezsamaņā	1	0	1	0
3.5.Atdzīvināšana	1	0	1	0
3.6.Asiņošana	1	0	1	0
3.7.Šoka stāvoklis	1	0	1	0
3.8.Apdegumi un applaucējumi, elektrotraumas	1	0	1	0
3.9.Saindēšanās ar indīgām vai toksiskām gāzēm	1	0	1	0
3.10. Cietušā glābšana un transportēšana	1	0	1	0
3.11. Citas tēmas	3	0	3	0
4. „Personu drošība un sociālā atbildība” (A-VI/1-4)	1	2	1	2
4.1.Ievads				
4.2.Ārkārtas situāciju procedūru ievērošana	3	0	3	0
4.3.Pasākumi jūras vides piesārņojuma novēršanai	2	0	2	0
4.4.Darba drošības ievērošana	3	0	3	0
4.5.Efektīvas komunikācijas veicināšana uz kuģiem	1	0	1	0
4.6.Komandas locekļu savstarpējo attiecību veicināšana uz kuģiem	2	0	2	0
4.7.Noguruma kontrole	2	0	2	0
4.8. Noslēguma pārbaudījums - Drošības pamatkurss.	2	0	2	0
5. „Aizsardzības kurss jūrmiekiem ar aizsardzības funkcijām”. STCW A-VI/6-1, A-VI/6-2, IMO 3.26	1	2	1	2
5.1.Iepazīšanās ar programmu				
5.2.Jūrniecības aizsardzības politika	1	0	1	0
5.3.Atbildība par aizsardzību	1	0	1	0
5.4.Kuģa aizsardzības/drošības novērtējums	1	2	1	2
5.5.Aizsardzības aprīkojums	1	0	1	0
5.6.Draudu identificēšana, atpazīšana un reaģēšana	2	0	2	0
5.7.Kuģu aizsardzības pasākumi	1	0	1	0
5.8.Sagatavotība, mācību trauksmes un apmācības	1	0	1	0
5.9.Dokumentu administrēšana	1	0	1	0
5.10. Noslēguma pārbaudījums - „Aizsardzības kurss kuģa personālam ar aizsardzības funkcijām”	1	0	1	0
II daļa	9	0	9	0
6. „Paplašinātā apmācība ugunsdzēšanā”. STCW A-VI/3, IMO 2.03.				
6.1.Ugunsdzēšanas operāciju vadīšana uz kuģiem				
6.2.Kuģa ugunsdzēšanas vienību organizēšana un apmācība	7	10	7	10
6.3.Ugunsgrēka atklāšanas un ugunsgrēka dzēšanas sistēmu pārbaudes un apkope	10	9	10	9
6.4.Ugunsgrēka izraisītu negadījumu izmeklēšana un ziņojumu sastādīšana	3	0	3	0
6.5.Noslēguma pārbaudījums - „Paplašinātā apmācība ugunsdzēšanā”	1	0	1	0
7. „Kuģa glābšanas līdzekļu (izņemot ātrgaitas laivu) vadīšana”. STCW A-VI/2-1, IMO 1.23.	1	0	1	0
7.1.Ievads. Drošība.				
7.2.Vispārīgā daļa, Ārkārtas situācijas. Mācības, mācību trauksmes un sagatavotība.	1	3	1	3
7.3.Kuģa atstāšana	1	0	1	0
7.4.Glābšanas peldlīdzekļi un glābšanas dežūrlaivas	1	0	1	0
7.5.Glābšanas peldlīdzekļu un glābšanas dežūrlaivu nolaišanas aprīkojums	1	0	1	0

7.6.Glābšanas peldlīdzekļu un glābšanas dežūrlaivu nolaišana un pacelšana uz kuģi	1	0	1	0
7.7.Darbības, kādas jāveic, atējot no kuģa.	1	0	1	0
7.8.Glābšanas laivas dzinējs un piederumi	1	0	1	0
7.9.Glābšanas dežūrlaivas piekaramais dzinējs	1	0	1	0
7.10.Glābšanas peldlīdzekļa un glābšanas dežūrlaivas vadīšana vētras apstākļos	2	0	2	0
7.11.Rīcība glābšanas peldlīdzeklī	1	0	1	0
7.12.Glābšanas operācijas/metodes – iesaistīts helikopters	1	0	1	0
7.13.Hipotermija	1	0	1	0
7.14.Radioaprīkojums	1	0	1	0
7.15.Pirmā palīdzība	2	0	2	0
7.16.Praktiskās nodarbības - glābšanas laivas nolaišana un pacelšana, vadīšana	3	0	3	0
7.17.Praktiskās nodarbības - glābšanas plostu nolaišana un pacelšana	2	0	2	0
7.18.Praktiskās nodarbības - glābšanas dežūrlaivas nolaišana un pacelšana, vadīšana	3	0	3	0
7.19.Praktiskās nodarbības - glābšanas dežūrlaivas nolaišana un pacelšana, vadīšana	5	0	5	0
7.20.Noslēguma pārbaudījums - „Kuģa glābšanās līdzekļu (izņemot ātrgaitas laivu) vadīšana”	1	0	1	0
III daļa	2	3	2	3
8. „Pirmā medicīniskā palīdzība”. STCW A-VI/4-1, IMO 1.14				
8.1.Tūlītēja rīcība				
8.2.Pirmās palīdzības aptiecināšana	2	0	2	0
8.3.Ķermeņa uzbūve un funkcijas	2	10	2	10
8.4.Toksiska rakstura bīstamības uz kuģa	3	3	3	3
8.5.Pacienta izmeklēšana	2	0	2	0
8.6.Mugurkaula traumas	3	0	3	0
8.7.Apdegumi, applaucējumi, karstuma un aukstuma iedarbība	3	0	3	0
8.8.Lūzumi, izmežģījumi un muskuļu savainojumi	3	2	3	2
8.9.Izglābto personu aprūpe, ieskaitot avārijā cietušu personu, hipotermijas stāvoklī esošu un aukstuma iedarbībai pakļautu personu aprūpi. Saules apdegumi, to cēloņu raksturošana terapijas un profilakses pasākumu pielietošana.	2	0	2	0
8.10.Medicīniskā aprūpe izmantojot radiosakarus	1	0	1	0
8.11.Farmakoloģija	2	0	2	0
8.12.Sterilizācija	1	0	1	0
8.13.Sirdsdarbības apstāšanās, AĀD pielietošana, slīksana un asfiksija	3	0	3	0
8.14.Psiholoģiskas/psihiatriskas problēmas	1	0	1	0
8.15.Noslēguma pārbaudījums - „Pirmā medicīniskā palīdzība”	1	0	1	0
Kopā:	160	53	160	53

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Pārzina personīgās izdzīvošanas metodes.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Pārzina kā novērst ugunsgrēku un prot dzēst ugunsgrēkus.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Pārzina kā sniegt pirmo palīdzību.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Pārzina personisko drošību un sociālo atbildību.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj sniegt ieguldījumu kuģošanas drošības uzlabošanā, paaugstinot informētību.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj atpazīt drošības apdraudējumus.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Izprot drošības un modrības uzturēšanas nepieciešamību un metodes.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj ievērot kuģa aizsardzības plānā paredzētos nosacījumus.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj atpazīt drošības riskus un draudus.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj veikt regulāras kuģa drošības pārbaudes.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj pareizi izmantot drošības aprīkojumu un sistēmas, ja tādas ir.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj praktiski izmantot medicīniskās rokasgrāmatas un padomus pa radio, tostarp spēj efektīvi rīkoties, pamatojoties uz šādām zināšanām, ja uz kuģa notiek nelaimes gadījumi vai saslimšanas.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj organizēt ugunsgrēka mācību trauksmes vingrinājumus.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Pārzina ugunsgrēka klases un ķīmiju.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Pārzina ugunsdzēsības sistēmas.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.

Spēj rīkoties ugunsgrēka gadījumā, tostarp ugunsgrēku, kas saistīts ar naftas sistēmām.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.
Spēj organizēt kuģa atstāšanas mācības un zina, kā darbojas glābšanas laivas, to nolaišanas ierīces un iekārtas, kā arī to aprīkojums, tostarp radio glābšanas ierīces, satelītu EPIRB, SART, iegremdēšanas kostīmi un termiskās aizsardzības līdzekļi.	Testa uzdevumu izpilde, praktisko uzdevumu izpilde.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Rakstisks tests	50
Praktisko iemaņu pārbaude	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	52.0	16.0	0.0	*		
2.	3.0	38.0	23.0	0.0	*		
3.	2.0	14.0	17.0	0.0	*		